

Bruxelles, 10. travnja 2026.
(OR. en, de, hr, hu, sk, sl)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0226 (COD)

7616/26
ADD 1

CODEC 511
AGRI 205
AGRILEG 62
ENV 268

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Nacrt UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o biljkama
dobivenima određenim novim genomskim tehnikama i o njihovim
proizvodima te o izmjeni Uredbe (EU) 2017/625 (**prvo čitanje**)
– donošenje stajališta Vijeća u prvom čitanju i obrazloženja Vijeća
= izjave

Hrvatska je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Republika Hrvatska ponovno ističe svoje stajalište da Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o biljkama dobivenima određenim novim genomskim tehnikama te o hrani i hrani za životinje od njih i o izmjeni Uredbe (EU) 2017/625, treba biti primjereno razmotren s tri glavna aspekta: poljoprivrednog, okolišnog i zdravstvenog. Također je potrebno uzeti u obzir javno mnijenje te osigurati odgovarajuću zaštitu potrošača i njihovo pravo na „slobodu izbora”.

Republika Hrvatska podržava postupak donošenja odluka koji se temelji na znanstvenim spoznajama i procjeni mogućih koristi. Istodobno, treba očuvati visoku razinu zaštite zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša, uz osiguravanje održive poljoprivrede i proizvodnje hrane.

Republika Hrvatska želi istaknuti sljedeće temeljne zabrinutosti koje ima i koje je iznosila tijekom pregovora o tekstu:

1. U skladu s načelom supsidijarnosti, državama članicama treba omogućiti da odluče o ograničenju ili zabrani uzgoja NGT biljaka na svojem teritoriju.
2. Načelo predostrožnosti, radi osiguravanja zaštite potrošača, označavanja i sljedivosti svih NGT proizvoda, nije na odgovarajući način zajamčeno.
3. Nisu utvrđene mjere za sprječavanje mogućeg onečišćenja okoliša NGT biljkama niti mehanizmi naknade štete u slučaju nastanka štete, osobito u odnosu na ekološku proizvodnju.

Stoga Republika Hrvatska ne može podržati usvajanje Uredbe o biljkama dobivenima određenim novim genomskim tehnikama te o hrani i hrani za životinje od njih, budući da navedeni elementi nisu na zadovoljavajući način riješeni.

Mađarska je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Mađarska prepoznaje važnost inovacija u poljoprivredi, uključujući upotrebu novih tehnologija kojima se mogu riješiti ključni izazovi kao što su klimatske promjene, sigurnost opskrbe hranom i održivost. U kontekstu novih genomskih tehnika prepoznajemo potrebu za uspostavljanjem jasnog, transparentnog i robusnog pravnog okvira kako bi se osiguralo da korištenje organizama nastalih tim novim procesima ne predstavlja rizik za okoliš, zdravlje ljudi i životinja te da se njime uzimaju u obzir interesi potrošača i proizvođača.

Tijekom pregovora o nacrtu Mađarska je u posljednje tri godine ostala pri stajalištu da je nacrt konceptualno manjkav jer se u njemu, kad je riječ o razlici između biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama 1. i 2. kategorije, ne uzimaju u obzir novonastale značajke biljke i/ili njihovi potencijalni rizici, nego se primjenjuje razlika isključivo na temelju molekularnih kriterija te se razlika primjenjuje na temelju vrste, opsega i broja modifikacija. Mađarska je oduvijek izražavala zabrinutost zbog tog nacrtu i dosljedno tražila da se u regulatorni prijedlog uključe sljedeći ključni elementi:

- uzimanje u obzir načela predostrožnosti i primjenjivanje tog pristupa na pojedinačnoj osnovi kako bi se osiguralo da sve NGT biljke podliježu znanstvenoj procjeni rizika prije stavljanja na tržište;
- obvezno označivanje svih NGT proizvoda kako bi se osigurala sljedivost i zajamčilo pravo potrošača na informirani izbor;
- osiguravanje usklađenosti s međunarodnim obvezama Mađarske;
- uzimanje u obzir načelo supsidijarnosti i davanje mogućnost da države članice izuzmu sve biljke dobivene novim genomskim tehnikama.

Budući da se konačnim tekstom nacrtu ne otklanjaju naše zabrinutosti na odgovarajući način, Mađarska ne može poduprijeti njegovo donošenje.

Austrija je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Austrija prepoznaje mogući potencijal novih genomskih tehnika, no one donose i potencijalne rizike.

Austrija pozdravlja činjenicu da je za biljke dobivene novim genomskim tehnikama 2. kategorije i dalje moguće izuzeće od uzgoja. Međutim, ključni razlozi za zabrinutost koje je Austrija opetovano isticala nisu riješeni u konačnom tekstu. Ti su razlozi za zabrinutost navedeni u nastavku:

- Austrija smatra da je nepostojanje procjene rizika za biljke dobivene novim genomskim tehnikama 1. kategorije i njihove proizvode u suprotnosti s načelom predostrožnosti i Kartagenskim protokolom.
- Nadalje, Austrija smatra da potrošači imaju pravo na informacije i slobodu izbora. Nepostojanje zahtjeva za označivanje proizvoda dobivenih od biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama 1. kategorije (osim biljnog reproduktivnog materijala) znatno ograničava tu slobodu izbora te se stoga smatra neprihvatljivim.
- Austrija izričito pozdravlja predloženu zabranu upotrebe NGT biljaka i njihovih proizvoda u ekološkoj poljoprivredi. Međutim, postavlja se pitanje kako se to može provesti bez označivanja proizvoda dobivenih novim genomskim tehnikama 1. kategorije, uključujući hranu za životinje, a da to ne uzrokuje visoke dodatne troškove za poljoprivredu.
- Mogućnost patentiranja NGT biljaka izaziva zabrinutost da bi to moglo negativno utjecati na mala i srednja poduzeća koja se bave uzgojem i potencijalno ih istisnuti s tržišta. Austrija smatra da se odredbama o transparentnosti u pogledu patenata uključenima u konačni tekst ne rješavaju temeljni problemi u vezi s tim pitanjem niti se pruža pravna sigurnost.
- Austrija smatra da kriteriji ekvivalentnosti utvrđeni u Prilogu I. nisu znanstveno utemeljeni. Unatoč više puta izraženoj zabrinutosti, još nije pruženo utemeljeno znanstveno obrazloženje zašto bi ti kriteriji trebali biti ekvivalentni konvencionalnom uzgoju. Austrija bi također željela istaknuti da Prilog I. znatno odstupa od pregovaračkog mandata Vijeća u pogledu kriterija ekvivalentnosti. To se posebno odnosi na izuzeće genetskih modifikacija u intronima i regulacijskim sekvencijama od utvrđene gornje granice. Austrija smatra da je za to, prije konačnog glasovanja o tekstu, potrebna daljnja rasprava.

U tom kontekstu Austrija ne može pristati na donošenje Uredbe.

Slovenija je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Slovenija smatra da se dogovorom o prijedlogu uredbe o biljkama dobivenima određenim novim genomskim tehnikama te o hrani i hrani za životinje od njih ne rješava u dovoljnoj mjeri nekoliko ključnih pitanja, osobito ona koja se odnose na procjenu rizika, označivanje, sljedivost, dostupnost analitičkih metoda, autonomiju država članica u donošenju odluka i uvjete uzgoja.

Slovenija naglašava da trenutalni nedostatak odgovarajućih alata za kontrolu, zajedno s mogućnošću nenamjernih genetskih modifikacija, zahtijeva primjenu načela predostrožnosti i pouzdanu procjenu rizika kako bi se spriječili mogući štetni učinci na zdravlje ljudi i životinja, okoliš i poljoprivrednu proizvodnju.

S obzirom na navedeno Slovenija ne može poduprijeti sporazum i ne može podržati predloženu uredbu u njezinu sadašnjem obliku, pri čemu naglašava da bi inovacije trebalo uvoditi na odgovoran način, na čvrstim znanstvenim dokazima i na način kojim se štiti okoliš i poštuje sloboda izbora.

Slovačka je zatražila da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Cijenimo napredak postignut na ovoj uredbi, međutim Slovačka Republika i dalje ima rezerve u pogledu biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama 1. kategorije, osobito jer se nacrtom uredbe ne dopušta označivanje biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama 1. kategorije i njihovih proizvoda u cijelome proizvodnom lancu, što ograničava prava potrošača na donošenje informirane odluke, te je **Slovačka Republika odlučila glasovati protiv** nacрта uredbe.

Europska komisija zatražila je da se u zapisnik Vijeća unese sljedeća izjava:

Europska komisija ponovno ističe svoju potpunu predanost zaštiti funkcioniranja unutarnjeg tržišta i sektora uzgoja biljaka, posebno malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi).

U tu svrhu, u skladu s odredbama kompromisnog dogovora, Komisija podsjeća na sljedeće mjere uključene u tekst koji će Vijeće usvojiti kao svoje stajalište u prvom čitanju:

1. Komisija će pomno pratiti učinak Uredbe o novim genomskim tehnikama na MSP-ove u europskom sektoru sjemena kako bi se spriječilo da razvoj biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama, a posebno njihovo patentiranje, negativno utječe na tržište uzgoja biljaka (npr. isključivanjem MSP-ova).
2. Komisija će nadgledati izradu kodeksa ponašanja, koji će biti spreman što je prije moguće, a najkasnije šest mjeseci prije početka primjene Uredbe.
3. Komisija će ocijeniti funkcioniranje platformi za izdavanje licencija i njihovu upotrebu u sektoru sjemena kako bi se osigurala transparentnost patenata i MSP-ovima olakšao pristup licencijama pod poštenim i razumnim uvjetima.
4. Komisija će se pobrinuti da MSP-ovi imaju pristup potpori i smjernicama o patentnim pitanjima koja se odnose na biljke kako bi se uravnotežili odnosi među različitim akterima na tržištu uzgoja biljaka.
5. Komisija će ispuniti sve svoje obveze izvješćivanja, koje uključuju izvješće o provedbi Uredbe svakih pet godina (članak 32. stavak 1.), procjenu učinka Uredbe (članak 32. stavak 3.), procjenu učinka praksi patentiranja biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama (članak 31. stavak 4.) i izvješće o funkcioniranju kodeksa ponašanja svakih pet godina (članak 30. stavak 7.).

6. U okviru svoje procjene na temelju članka 31. stavka 4. Komisija će razmotriti primjerenost ažuriranja ili dopune svoje obavijesti (2016/C 411/03) o tumačenju određenih članaka Direktive 98/44/EZ o pravnoj zaštiti biotehnoških izuma. Komisija će posebno procijeniti bi li bilo primjereno i pravno izvedivo dodatno precizirati i pojasniti kriterije patentibilnosti za izume povezane s genetskim informacijama biljaka, koncept postupaka koji su u osnovi biološki i uvjete za obvezno uzvratno davanje licencije utvrđene u članku 12. te direktive, ne dovodeći u pitanje pravni okvir utvrđen tom direktivom i potpuno poštujući međunarodne pravne obveze EU-a.

7. Ako sustav ne bude dobro funkcionirao, posebno kad je riječ o MSP-ovima, Komisija će prema potrebi razmotriti uvođenje obveznih uvjeta ili zaštitnih mjera u okviru klauzule o preispitivanju predviđene u članku 31. stavku 10., pritom potpuno poštujući međunarodne obveze EU-a.
